

**PODLASKI URZĄD WOJEWÓDZKI W BIAŁYMSTOKU
WYDZIAŁ POLITYKI SPOŁECZNEJ**

**Sprawozdanie z realizacji
Krajowego Programu
Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
w okresie
od 01 stycznia 2009 roku do 31 grudnia 2009 roku
*w woj. podlaskim***

Sporządziła:

Idalia Wyszynska
st. inspektor w Wydziale Polityki Społecznej

Zaakceptował:

Dyrektor Wydziału Polityki Społecznej
/-/ Andrzej Kozłowski
16.04.2010 r.

Białystok 2010 r.

SPIS TREŚCI

I. Wstęp	3
II. Rozmiary zjawiska przemocy w rodzinie na terenie województwa podlaskiego	4
III. Infrastruktura instytucji pomagających ofiarom przemocy w rodzinie	7
1. Punkty konsultacyjne	7
2. Ośrodki interwencji kryzysowej	10
3. Specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie	12
IV. Formy pomocy udzielonej ofiarom przemocy w rodzinie	14
1. Interwencja kryzysowa	14
2. Pomoc całodobowa	14
3. Inne formy pomocy	15
4. Niebieskie Karty	18
V. Formy działań kierowanych do sprawców przemocy w rodzinie	19
1. Programy korekcyjno-edukacyjne	19
2. Działania interwencyjne	19
VI. Finansowanie	21
VII. Podsumowanie	22

I. WSTĘP

Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie został ustanowiony 25 września 2006 r. Uchwałą Rady Ministrów Nr 162/2006 zgodnie z art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180 poz. 1493). Okres jego realizacji przewidziano na lata 2006 – 2016.

Program zakłada osiągnięcie następujących celów:

- zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie;
- zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie i zwiększenie dostępności pomocy;
- zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Odbiorcami Krajowego Programu są:

- ofiary przemocy w rodzinie, w tym: dzieci, współmałżonkowie lub partnerzy w związkach nieformalnych, osoby starsze, osoby niepełnosprawne;
- sprawcy przemocy w rodzinie;
- świadkowie przemocy w rodzinie.

Zgodnie z zapisami Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Wojewoda dokonuje ilościowej i jakościowej analizy realizacji Programu i sporządza co roku, w oparciu o dane przekazane przez podległe jednostki, sprawozdawczość dotyczącą:

- instytucji pomagających ofiarom przemocy w rodzinie,
- form udzielanej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie,
- form działań kierowanych do sprawców przemocy w rodzinie.

Analiza dokonywana jest w oparciu o druk sprawozdania, stanowiący załącznik nr 4 do Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Działania w zakresie zapobiegania przemocy w rodzinie podejmowane są zarówno na szczeblu centralnym, jak też przez samorządy powiatowe i gminne oraz organizacje pozarządowe.

Monitorowaniem realizacji Krajowego Programu na terenie województwa podlaskiego oraz nadzór nad prawidłowym wykonywaniem zadań sprawują pracownicy Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku.

Niniejsze opracowanie – przygotowane w oparciu o informacje z gmin i powiatów stanowi opis działań wynikających z zapisów Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie realizowanych na terenie województwa podlaskiego **w okresie od 01 stycznia do 31 grudnia 2009 r.**

1

---

¹ Wartości podane w nawiasach czerwoną czcionką są wskazanymi dla porównania danymi za 2008 r.

II. ROZMIARY ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE NA TERENIE WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO

Za wyjściowe dane na temat rozmiarów zjawiska przemocy w rodzinie uznano dane opracowane przez Komendę Wojewódzką Policji w Białymstoku.

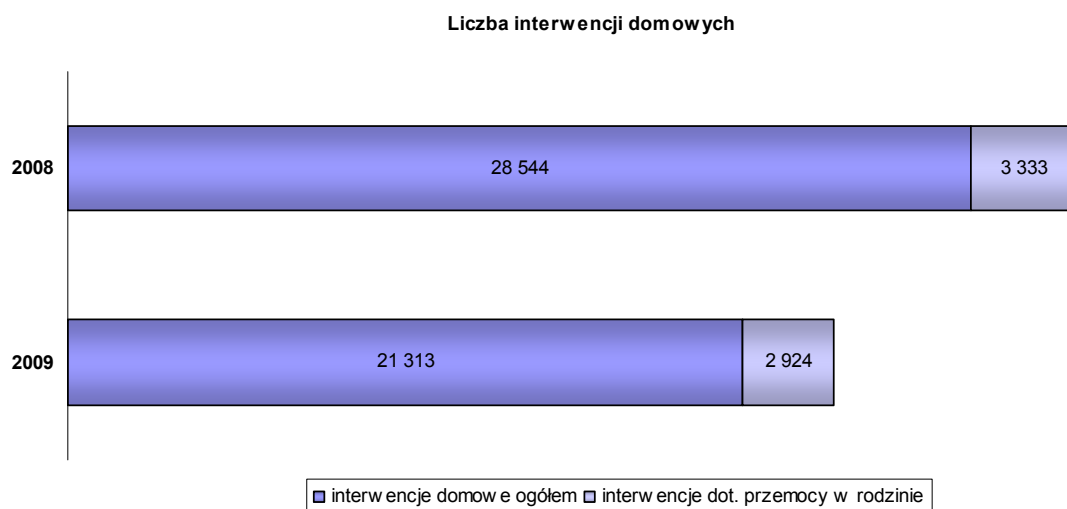
Z danych Policji wynika, iż w 2009 roku nastąpił spadek ogólnej liczby interwencji domowych, w tym również liczby interwencji domowych dotyczących przemocy w rodzinie. Liczba interwencji domowych dotyczących przemocy w rodzinie wyniosła w 2009 r. **2.924** (z czego nieco ponad 60% miało miejsce w miastach).

Tabela nr 1. Liczba interwencji domowych

ROK	LICZBA INTERWENCJI DOMOWYCH ogółem	w tym: liczba sporządzonych notatek urzędowych dot. przemocy w rodzinie – NIEBIESKIE KARTY	% udział
2008	28.544	3.333	11,67
2009	21.313	2.924	13,71

Źródło: Komenda Wojewódzka Policji w Białymstoku

Wykres nr 1. Liczba interwencji domowych

Analiza struktury pokrzywdzonych w wyniku przemocy domowej oraz sprawców przemocy domowej wskazuje, iż:

- wraz ze spadkiem liczby interwencji nastąpiły analogiczne spadki w liczbie osób doznających/stosujących przemoc,
- najliczniejszą grupę **pokrzywdzonych** stanowią:
  - **kobiety** (ponad 50%)
  - **dzieci do 13 r. ż.** (blisko 30%),
- najliczniejszą grupę **sprawców** przemocy stanowią **mężczyźni** (96%),

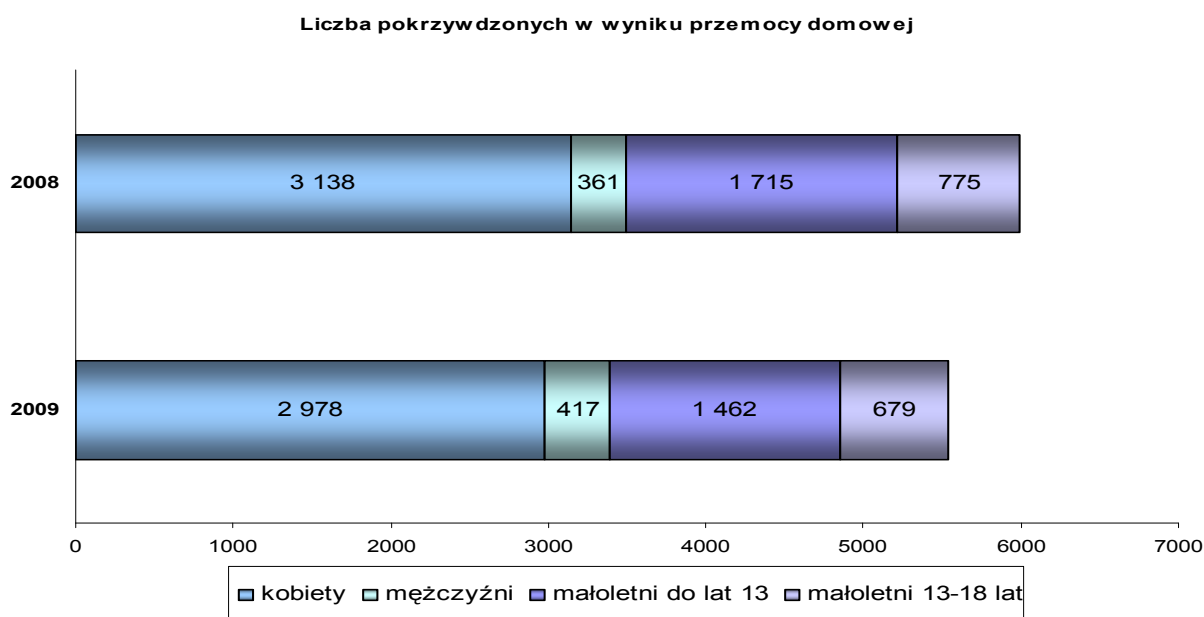
- blisko 60% sprawców przemocy było pod wpływem alkoholu,
- w 2009 r. nastąpił spadek udziału nieletnich w ogólnej liczbie osób stosujących przemoc.

Tabela nr 2. Liczba pokrzywdzonych w wyniku przemocy domowej

ROK	OGÓLNA LICZBA OSÓB POKRZYWDZONYCH W WYNIKU PRZEMOCY DOMOWEJ	w tym KOBIEТЫ	% udział	w tym MĘŻCZYŻNI	% udział	w tym MAŁOLETNI DO LAT 13	% udział	w tym MAŁOLETNI W WIEKU 13 - 18 LAT	% udział
2008	5.989	3.138	52,39	361	6,02	1.715	28,63	775	12,94
2009	5.536	2.978	53,79	417	7,53	1.462	26,40	679	12,26

Źródło: Komenda Wojewódzka Policji w Białymstoku

Wykres nr 2. Liczba pokrzywdzonych w wyniku przemocy domowej

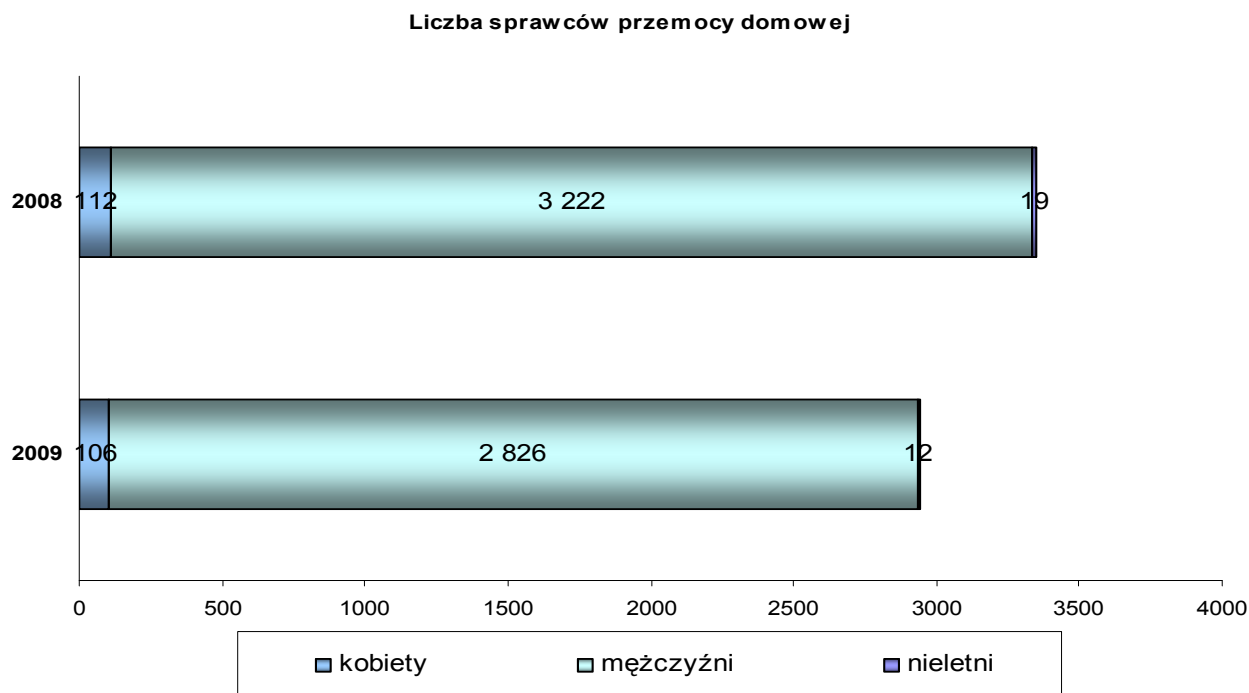
Z informacji przekazanych przez KWP w Białymstoku wynika, iż liczba zatrzymanych sprawców przemocy domowej wyniosła w 2009 r. 1.154 (w tym 18 kobiet i 1.136 mężczyzn). Spośród 1.713 sprawców przemocy będących pod wpływem alkoholu, 436 osób przewieziono do Izby Wytrzeźwień, natomiast 717 – do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych do wytrzeźwienia.

Tabela nr 3. Sprawcy przemocy domowej

ROK	LICZBA SPRAWCÓW PRZEMOCY DOMOWEJ ogółem	w tym KOBIEТЫ	% udział	w tym MĘŻCZYŻNI	% udział	w tym NIELETNI	% udział	Sprawcy pod wpływem alkoholu	% udział
2008	3.353	112	3,34	3.222	96,09	19	0,56	2.058	61,37
2009	2.944	106	3,60	2.826	95,99	12	0,40	1.713	58,18

Źródło: Komenda Wojewódzka Policji w Białymstoku

Wykres nr 3. Sprawcy przemocy domowej

Pomocy medycznej udzielono w 71 przypadkach, w tym 32 osobom pokrzywdzonym i 39 sprawcom przemocy.

Liczba dzieci przewiezionych do szpitala, placówki, oddanych pod opiekę osoby spokrewnionej wyniosła w 2009 r. 14.

W 2009 r. nastąpił spadek liczby powiadomień skierowanych przez jednostki Policji do innych instytucji w ramach procedury NK. Najwięcej informacji przesłano do ośrodków pomocy społecznej, komisji rozwiązywania problemów alkoholowych oraz takich placówek jak np. specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, placówki opiekuńczo-wychowawcze itp. W dalszym ciągu niewielka jest współpraca ze środowiskiem lekarskim. Nastąpił wzrost liczby informacji przekazywanych do organizacji pozarządowych (wykonujących zadania zlecone z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego).

Tabela nr 4. Liczba informacji przekazanych do instytucji pomocowych w ramach procedury NK

INSTYTUCJA / ROK	2008	2009
OŚRODKI POMOCY SPOŁECZNEJ	2.134	1.679
KOMISJE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW AL.	820	792
PLACÓWKI SŁUŻBY ZDROWIA	17	17
PLACÓWKI SZKOLNO-WYCHOWAWCZE	42	dane zawarte w wierszu 'INNE'
ORGANIZACJE POZARZĄDOWE	284	328
INNE	947	1.116
suma	4.271	3.932

Źródło: Komenda Wojewódzka Policji w Białymstoku

III. INFRASTRUKTURA INSTYTUCJI POMAGAJĄCYCH OFIAROM PRZEMOCY W RODZINIE

Badanie infrastruktury instytucji pomagających ofiarom przemocy w rodzinie odbywa się w oparciu o druk sprawozdania, który jest załącznikiem nr 4 do Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Poniżej opisane instytucje funkcjonujące w obszarze pomocy społecznej nie są jedynymi placówkami działającymi na terenie województwa podlaskiego, zajmującymi się udzielaniem pomocy ofiarom przemocy w rodzinie. Udzielaniem pomocy zajmują się również podmioty niepubliczne.

W województwie podlaskim w ramach instytucji pomagających ofiarom przemocy w rodzinie, prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego – wyszczególnionych w druku sprawozdania – funkcjonują:

- punkty konsultacyjne,
- ośrodki interwencji kryzysowej,
- specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie.

1. PUNKTY KONSULTACYJNE²

Na terenie województwa w 2009 r. funkcjonowało:

- **41 (45)** punktów konsultacyjnych, których podmiotem prowadzącym jest gmina (na terenie 41 (41) gmin); z pomocy tych placówek skorzystały **1.123 (1.520)** osoby;
- **9 (7)** punktów konsultacyjnych, których podmiotem prowadzącym jest powiat (na terenie 5 (4) powiatów); z pomocy tych placówek skorzystało **975 (134)** osób.

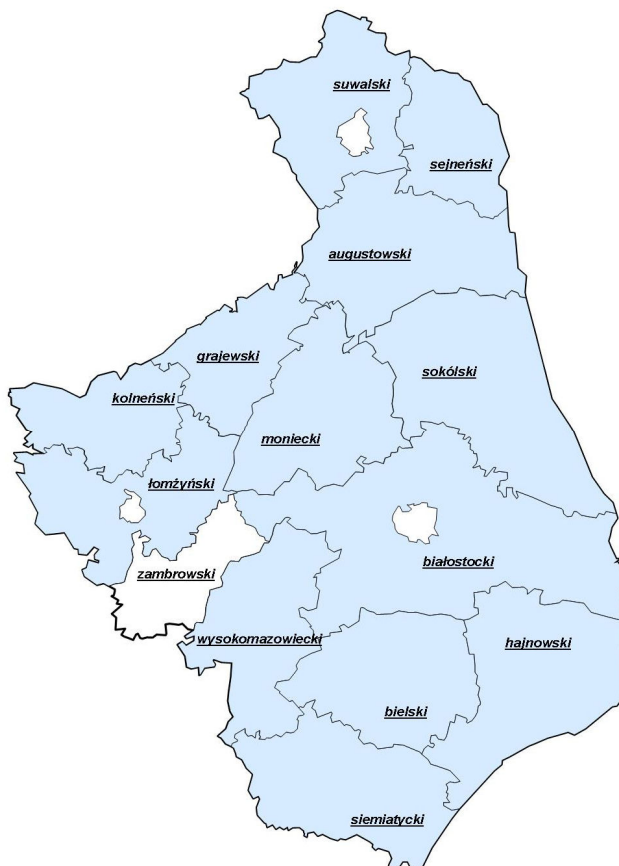
Punkty konsultacyjne prowadzone były przez gminy w następujących powiatach:

- ❖ białostockim – 9
- ❖ sokólskim – 6
- ❖ hajnowskim, suwalskim – 5
- ❖ augustowskim, monieckim – 3
- ❖ bielskim, sejneńskim, siemiatyckim – 2
- ❖ grajewskim, kolneńskim, łomżyńskim, wysokomazowieckim – 1.

---

² Działające na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 147, poz. 1231 z późn. zm.)

Mapka nr 1. Powiaty, na terenie których funkcjonowały punkty konsultacyjne prowadzone przez gminę

Punkty konsultacyjne, dla których podmiotem prowadzącym był powiat, działały w powiatach:

- ❖ powiat miejski Suwałki, suwalski – 3
- ❖ augustowski, bielski, zambrowski – 1.

Na terenie m. Białystok, m. Łomża oraz w powiecie zambrowskim nie funkcjonują punkty prowadzone przez gminę. Natomiast na terenie miasta Białystok punkty konsultacyjno-informacyjne dla ofiar przemocy w rodzinie prowadzone są przez podmioty niepubliczne.

Mapka nr 2. Powiaty, na terenie których funkcjonowały punkty konsultacyjne prowadzone przez powiat

W punktach udzielano pomocy osobom i rodzinom pozostającym w sytuacjach kryzysowych, min. dotkniętych problemem uzależnienia i Współuzależnienia, uwikłanych w problem przemocy w rodzinie, mających trudności wychowawcze czy problemy rodzinne; udzielano poradnictwa psychologicznego, prawnego, socjalnego itp.

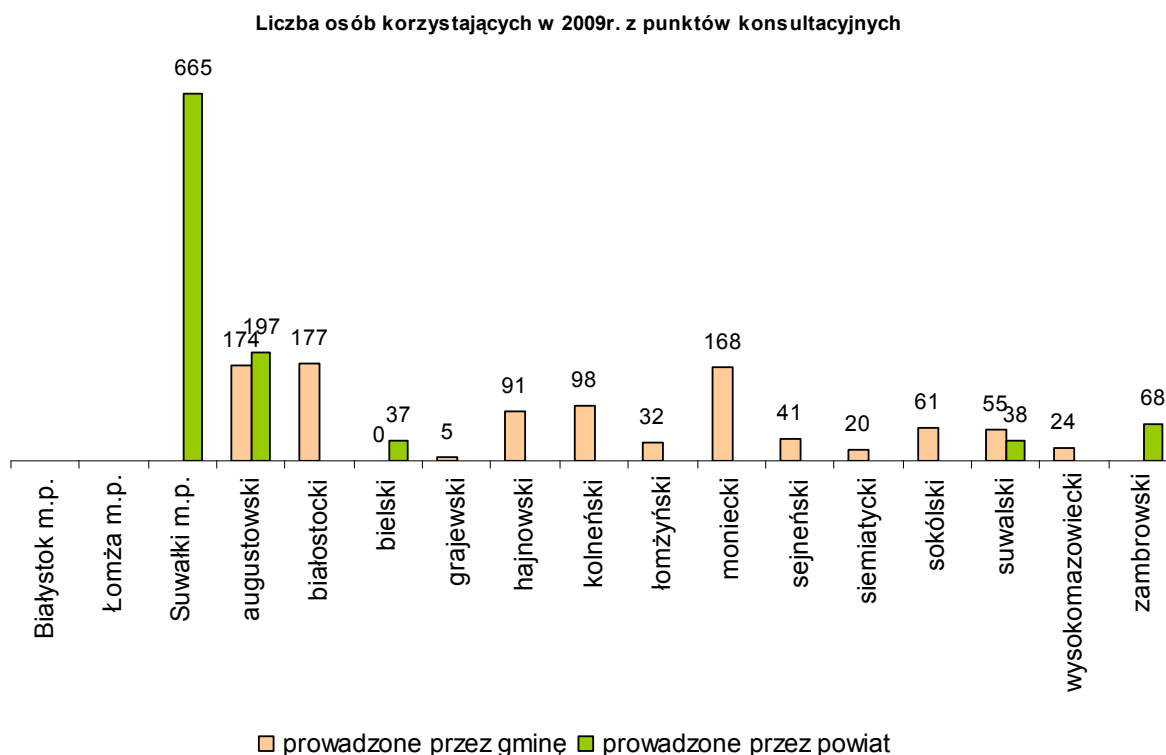
Najwięcej osób, które skorzystały z pomocy punktów konsultacyjnych prowadzonych przez gminy, było w następujących powiatach:

- ❖ białostockim – 177
- ❖ augustowskim – 174
- ❖ monieckim – 168
- ❖ hajnowskim, kolneńskim – blisko 100
- ❖ łomżyńskim, sejneńskim, sokółskim, suwalskim – pow. 30
- ❖ grajewskim, siemiatyckim, wysokomazowieckim – poniżej 30.

Natomiast z pomocy punktów konsultacyjnych prowadzonych przez powiaty najczęściej korzystali mieszkańcy powiatów:

- ❖ powiatu miejskiego Suwałki – 665
- ❖ augustowskiego – 197
- ❖ zambrowskiego – 68
- ❖ bielskiego – 37
- ❖ suwalskiego – 8.

Wykres nr 4. Liczba osób korzystających z pomocy w punktach konsultacyjnych

2. OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ

Prowadzenie ośrodka interwencji kryzysowej jest zadaniem własnym powiatu. Zasadniczym zadaniem OIK jest profilaktyka oraz interwencja w sytuacjach kryzysowych, a także pomoc psychologiczna osobom w stanie nagłego lub przewlekłego kryzysu spowodowanego m.in. brakiem wsparcia społecznego, bezradnością życiową i doświadczeniami traumatycznymi oraz przygotowanie tych osób do samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie.

Do zadań OIK należy w szczególności:

- udzielanie specjalistycznego poradnictwa (psychologicznego, socjalnego, prawnego, pedagogicznego)
- prowadzenie grup terapeutycznych, grup wsparcia, grup socjoterapeutycznych
- poradnictwo telefoniczne
- interwencje w środowisku
- zapewnienie całodobowego schronienia

W województwie podlaskim w 2009 r. funkcjonowało łącznie 9 (8) ośrodków interwencji kryzysowej:

- ❖ 7 prowadzonych przez powiat (w powiatach: białostockim, powiecie miejskim Białystok, hajnowskim, monieckim - 2, suwalskim, powiecie miejskim Suwałki)
- ❖ 1 prowadzony przez gminę (powiat miejski Łomża)

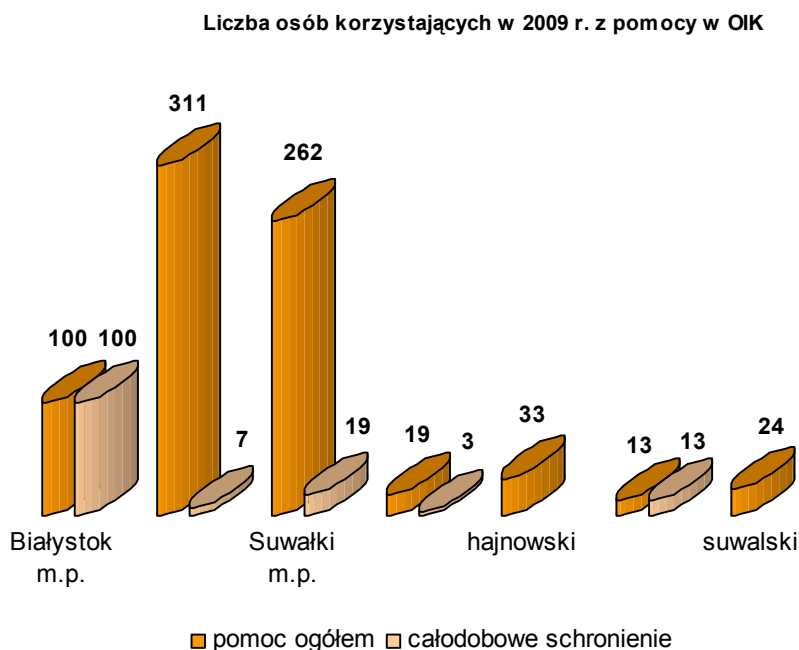
- ❖ 1 Centrum Interwencji Kryzysowej prowadzone przez podmiot niepubliczny (parafię), dofinansowane z budżetu powiatu (na terenie powiatu miejskiego Suwałki).

Mapka nr 3. Powiaty, na terenie których funkcjonowały w 2009 ośrodki interwencji kryzysowej

Placówki dysponowały łącznie 71 (65) miejscami całodobowego pobytu. Z różnorodnej pomocy ośrodków interwencji kryzysowej skorzystały 762 (1.602) osoby, w tym 142 (171) osoby uzyskały pomoc w formie całodobowego schronienia.

Wykres nr 5. Liczba osób korzystających z pomocy w ośrodkach interwencji kryzysowej

3. SPECJALISTYCZNE OŚRODKI WSPARCIA DLA OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE

Specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie są jednostkami ukierunkowanymi na udzielanie specjalistycznej pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie. Tworzenie i prowadzenie specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie należy do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat (art. 6 ust. 4 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie). Zadanie to finansowane jest z budżetu państwa.

Pomoc osobom dotkniętym problemem przemocy w rodzinie realizowana jest w SOW w trzech obszarach: interwencyjnym, zaspokojenia potrzeb bytowych oraz w zakresie terapeutyczno-wspomagającym.

Standard usług świadczonych w SOW określony został Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 6 lipca 2006 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, a także szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych (Dz. U. z 2006 r., Nr 127, poz. 890).

Specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie funkcjonują w powiatach kolneńskim i suwalskim. Oba ośrodki funkcjonują w strukturach PCPR, zasięgiem działania obejmują całe województwo. Dysponują łącznie 24 (10) miejscami całodobowego pobytu.

Mapka nr 4. Powiaty, na terenie których funkcjonują SOW

W 2009 r. SOW udzieliły pomocy³:

- ❖ 1.361 (900) osobom, w tym: 997 (311) kobietom, 147 (53) mężczyznom, 217 (123) dzieciom
- ❖ 62 (53) osoby skorzystały z pomocy w formie całodobowego schronienia
- ❖ 1.299 (434) osobom udzielono pomocy doraźnej.

W zakresie standardu świadczonych usług przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie w województwie podlaskim, oba ośrodki spełniają podstawowe wymagania wynikające z ww. rozporządzenia.

---

³ Raport z funkcjonowania w 2009 r. specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie – dane przekazane przez PCPR w Kolnie i PCPR w Suwałkach

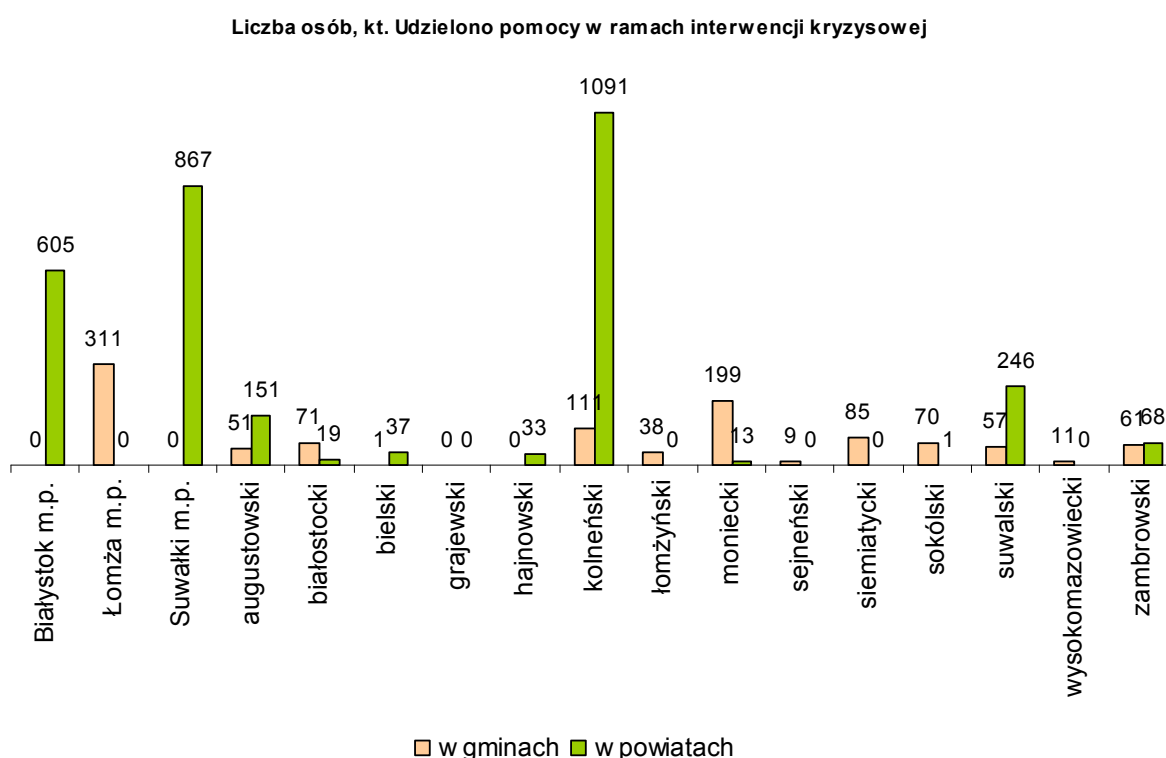
IV. FORMY POMOCY UDZIELONEJ OFIAROM PRZEMOCY W RODZINIE

1. INTERWENCJA KRYZYSOWA

Biorąc pod uwagę formy pomocy udzielonej ofiarom przemocy, w ramach interwencji kryzysowej pomoc uzyskały:

- ❖ w 45 (38) gminach - **1.104 (1.321) osoby** w 756 (821) rodzinach (z czego blisko 30% (18%) stanowiły dzieci)
- ❖ w 11 powiatach – **3.131 (1.395) osób** w 2.516 (1.213) rodzinach (w tym nieco ponad 14% (21%) stanowiły dzieci).

Wykres nr 6. Liczba osób, którym udzielono pomocy w ramach interwencji kryzysowej

2. POMOC CAŁODOBOWA

Z pomocy całodobowej skorzystały w 2009 r. ogółem **204 (224, w tym 101 dzieci)** osoby. Pomoc w tej formie świadczyły:

- ❖ powiat miejski Łomża – **7 osób**, w tym 6 dzieci
- ❖ powiaty: p. miejski Białystok, białostocki, kolneński, moniecki, suwalski, p. miejski Suwałki – ogółem **197 osób**, w tym 96 dzieci

Mapka nr 5. Powiaty, na terenie których udzielano pomocy całodobowej

3. INNE FORMY POMOCY

Zarówno samorządy gminne, jak i powiatowe świadczyły w 2009 r. inne, różnorodne formy wsparcia – poza interwencją kryzysową i pomocą całodobową.

Pomocą taką objęto ogółem:

- ❖ 232 (614) osoby w 14 (14) gminach
- ❖ 584 (1.421) osoby w 7 (4) powiatach

3.1. Stworzenie warunków umożliwiających ofiarom przemocy otrzymanie w pierwszej kolejności mieszkań socjalnych

Ze sprawozdania z Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie wynika, że jedną z form udzielonej pomocy zarówno przez gminę jak i powiat była pomoc w otrzymaniu mieszkania socjalnego.

Ogółem z tej formy pomocy udzielonej ofiarom przemocy w rodzinie skorzystało **16 (16) osób**, w tym:

- ❖ gminy udzieliły pomocy **3 (1) rodzinom** (3 (1) osobom)
- ❖ powiaty udzieliły pomocy **10 (15) rodzinom** (13 (15) osobom)

Mapka nr 6. Powiaty, na terenie których udzielano pomocy w otrzymaniu mieszkania socjalnego

3.2. Działania terapeutyczne

Działaniami terapeutycznymi objęto ogółem:

- ❖ **187 (613) osób** w 143 (454) rodzinach – na terenie 11 (14) gmin
- ❖ **565 (304) osób** w 459 (254) rodzinach – na terenie 6 (3) powiatów

3.2.1 Opracowanie i realizacja programów ochrony ofiar przemocy z udziałem Policji, prokuratury, kuratorów sądowych

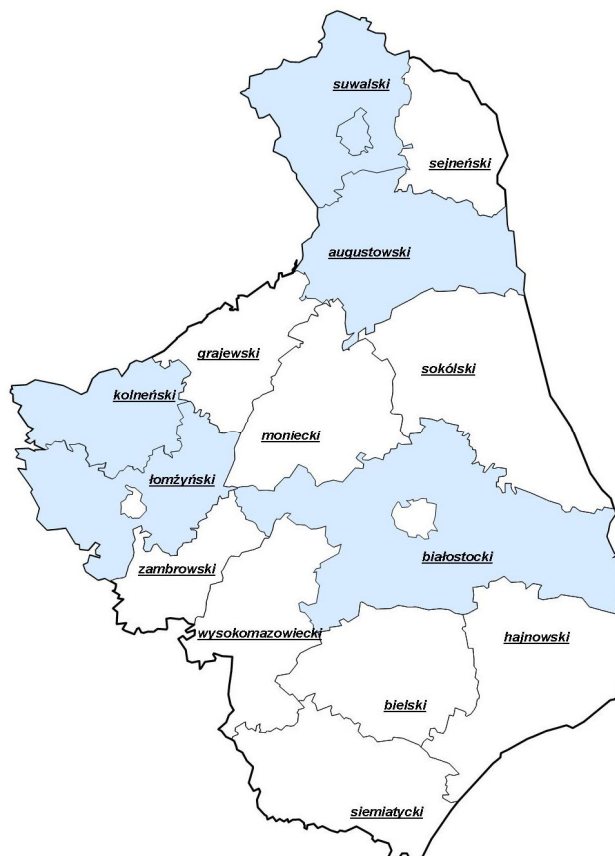
Realizacja Krajowego Programu zakłada podejmowanie działań wspierających, realizowanych w ramach strategii terapeutycznych – wspieranie ofiar przemocy w rodzinie

w przewyżczeniu sytuacji kryzysowej oraz przerwanie cyklu przemocy, a także zapobieganie kolejnym aktom przemocy w rodzinie.

Ze sprawozdania z Krajowego Programu wynika, że programami ochrony ofiar przemocy objęto:

- ❖ **43 (27) osoby** w gminach
- ❖ **11 (0) osób** w powiatach

Mapka nr 7. Powiaty, na terenie których realizowane były programy ochrony ofiar przemocy

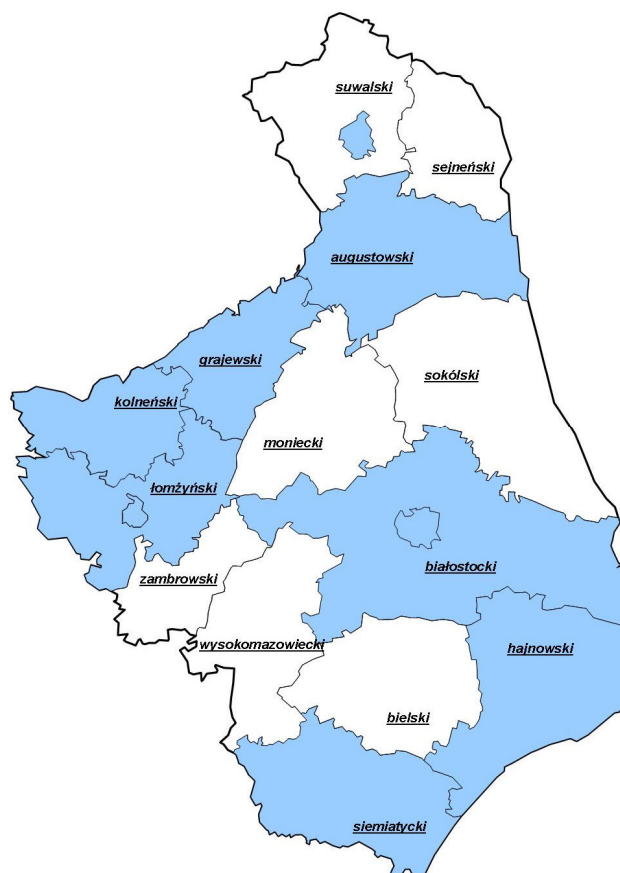

3.2.2 Opracowanie i realizacja programów terapeutycznych dla ofiar przemocy w rodzinie

Samorządy gminne i powiatowe realizowały programy terapeutyczne dla ofiar przemocy w rodzinie. W 2009 r. z tej formy pomocy skorzystało **419 (624) osób**, w tym:

- **86 (497)** w samorządach gminnych
- **333 (127)** w samorządach powiatowych

Mapka nr 8. Powiaty, na terenie których realizowane były programy terapeutyczne dla ofiar przemocy w rodzinie

Z informacji nadsyłanych przez gminy i powiaty wynika, iż wśród tych programów terapeutycznych ujęto inne działania, nie mające charakteru *stricte* terapeutycznego, jednak w znacznym stopniu przyczyniające się do udzielania wsparcia osobom i rodzinom poszkodowanym w wyniku przemocy.

Są to min.:

- ❖ działania o charakterze pomocowym wspierające rodziców i opiekunów w bieżącej pieczy nad dziećmi;
- ❖ objęcie oddziaływaniem wychowawczym oraz specjalistyczną pomocą dzieci z rodzin dysfunkcyjnych (współpraca ze świetlicami prowadzącymi programy korekcyjne, kompensacyjne, udzielającymi pomocy w nauce, prowadzącymi specjalistyczne poradnictwo z zakresu psychologii, zajęcia z udziałem pedagogów);
- ❖ szeroko rozumiane poradnictwo i praca socjalna.

4. NIEBIESKIE KARTY

W okresie sprawozdawczym jednostki pomocy społecznej założyły **524 (487) Niebieskie Karty** dotyczące przemocy w rodzinie, stanowiące załącznik do kwestionariusza wywiadu środowiskowego, w tym:

- ❖ gminy wypełniły 294 (274) NK

❖ powiaty wypełniły 230 (213) NK

Blisko 12% Niebieskich Kart zostało przekazanych do innych instytucji działających na rzecz osób pokrzywdzonych.

Tabela nr 5. Liczba wypełnionych i przekazanych Niebieskich Kart dot. przemocy w rodzinie

ROK	GMINA		POWIAT	
	liczba wypełnionych NK	w tym przekazanych instytucjom pomocowym	liczba wypełnionych NK	w tym przekazanych instytucjom pomocowym
2008	274	53	213	10
2009	294	44	230	16

V. FORMY DZIAŁAŃ KIEROWANYCH DO SPRAWCÓW PRZEMOCY W RODZINIE

1. Działania interwencyjne

Ze sprawozdania z Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie wynika, że działania interwencyjne na terenie 6 (8) gmin podejmowane były ogółem w stosunku **do 37 (88) sprawców** przemocy. W 6 (6) przypadkach działanie polegało na izolowaniu sprawców od ofiar, w tym w 2 (0) przypadkach na eksmisji z lokalu. Podobnie jak w roku 2008, nie podjęto działań dotyczących kierowania sprawców do wykonywania przez nich prac społecznie użytecznych.

Natomiast na terenie 6 (5) powiatów prowadzone były działania interwencyjne skierowane łącznie do **569 (438) osób** stosujących przemoc w rodzinie, z czego w 2 (88) przypadkach działania polegały na izolowaniu sprawców od ofiar.

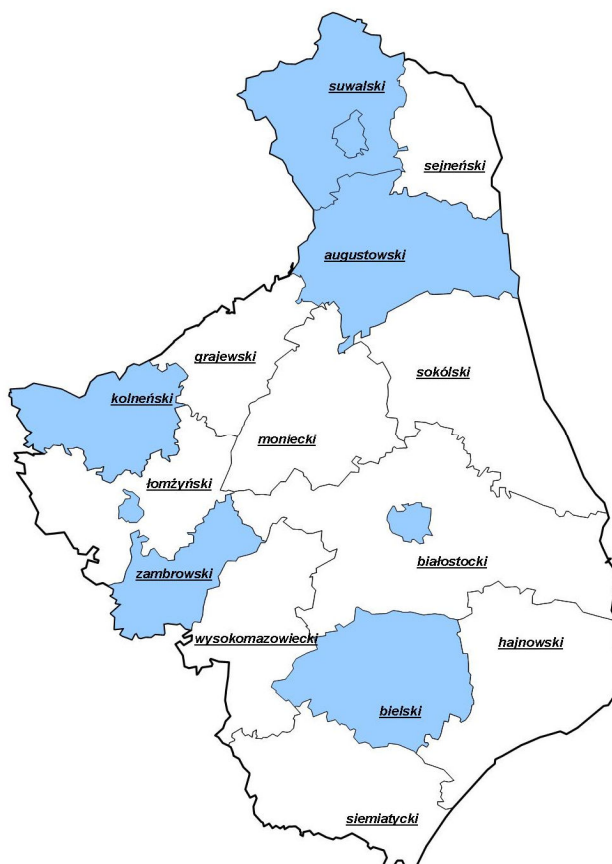
Ze sprawozdania z Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie wynika, że prace społecznie użyteczne w 2009 r. nie były wykonywane przez sprawców przemocy w rodzinie (podobnie jak w roku poprzednim).

2. Programy korekcyjno-edukacyjne

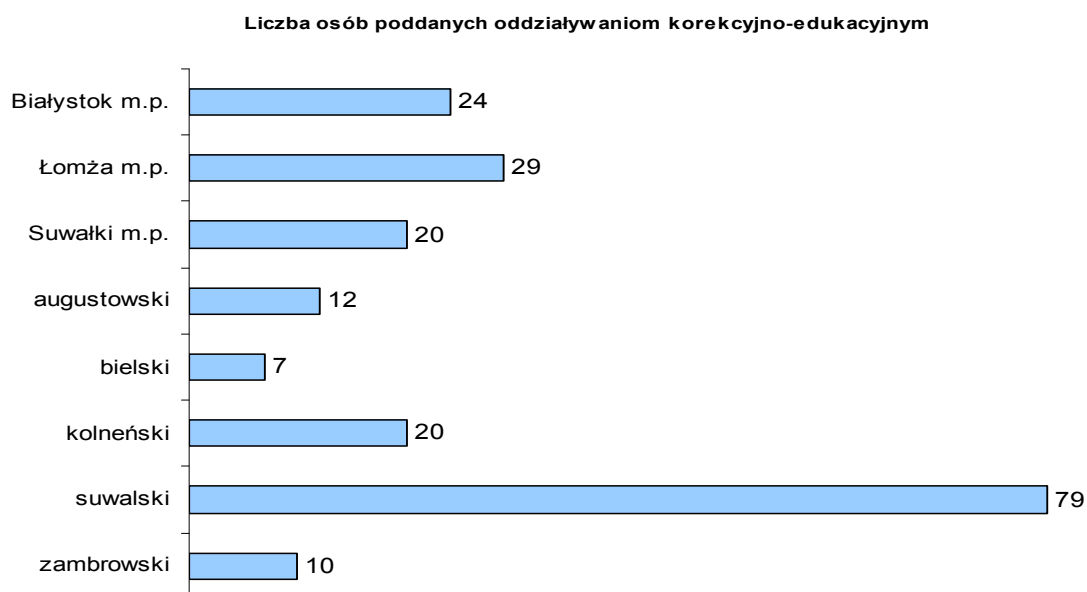
Działania korekcyjno-edukacyjne realizowane są w ramach strategii ukierunkowanych na zmianę postaw i zachowań sprawców i mają na celu zakończenie przemocy w rodzinie. Realizacja programów korekcyjno – edukacyjnych jest zadaniem zleconym samorządom powiatowym.

W 2009 r. programami korekcyjno - edukacyjnymi zostało objętych 201 (197) osób stosujących przemoc w rodzinie. Programy były prowadzone w 8 (8) powiatach (w tym 3 powiaty grodzkie). Koszt realizacji programów korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców wyniósł w 2009 r. ok. 284.065 zł (ok. 284 tys. zł).

Mapka nr 9. Powiaty, w których realizowano programy korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc w rodzinie

Wykres nr 7. Liczba osób poddanych oddziaływaniom korekcyjno-edukacyjnym

VI. FINANSOWANIE

W 2009 r. na realizację zadań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie przekazano środki finansowe z dotacji celowej z budżetu państwa w wysokości:

1	Dofinansowanie bieżącej działalności Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Kolnie	344.000 zł (wykorzystano 329.914,30 zł)
2	Dofinansowanie bieżącej działalności Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Suwałkach	360.000 zł (wykorzystano 359.994,84 zł)
3	Realizacja programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie	284.064,63 zł (wykorzystano 281.385,98 zł)
4	Realizacja zadań własnych samorządu województwa – Szkolenia dla „Pracowników Pierwszego Kontakt” ***	25.000 zł (wykorzystano 23.784,67 zł)
	RAZEM	1.013.064,63 zł (wykorzystano 995.079,79 zł)

*** Szkolenie "Praca terapeutyczna z rodziną z problemem przemocy" realizował Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Białymstoku:

Cele szkoleniowe wynikały z następujących zagadnień tematycznych: przemoc w rodzinie (rozszerzenie wiedzy dotyczącej przemocy w rodzinie), podnoszenie kompetencji w zakresie udzielania pomocy ofiarom przemocy, doskonalenie umiejętności psychologicznych niezbędnych do terapii dziecka ofiary przemocy, przegląd strategii podejmowania interwencji psychologicznej w rodzinie, formy i metody pracy terapeutycznej z dzieckiem krzywdzonym w rodzinie, przewidywanie i zapobieganie przemocy wobec osób w podeszłym wieku, pomoc dzieciom niepełnosprawnym intelektualnie - ofiarom przemocy.

Uczestnikami szkolenia byli: pracownicy socjalni, pracownicy powiatowych centrów pomocy rodzinie, zakładów opieki zdrowotnej, kuratorzy sądowi, policjanci, wychowawcy, pedagodzy i psycholodzy.

Szkolenie realizowane było w formie wykładowo - warsztatowej, pracy w grupach, dyskusji, superwizji przypadków prowadzonych przez uczestników szkoleń.

VII. PODSUMOWANIE

Samorządy gminne i powiatowe od wielu lat realizują zadania zmierzające do zmniejszenia skali zjawiska przemocy w rodzinie. Działania te często napotykają wiele przeszkód. Wciąż jednak odczuwany jest brak wyspecjalizowanej kadry oraz niewystarczające środki finansowe.

Analiza informacji zawartych w raporcie pozwala na wyciągnięcie następujących wniosków:

- ▶ Zjawisko przemocy w rodzinie nadal jest poważnym problemem społecznym, na co wskazuje zbliżona liczba osób pokrzywdzonych w stosunku do roku poprzedniego.
- ▶ Nie we wszystkich powiatach znajdują się punkty konsultacyjne i inne placówki, w których ofiary przemocy mogą uzyskać specjalistyczną i profesjonalną pomoc.
- ▶ Zbyt mało działań podejmuje się wobec osób stosujących przemoc w rodzinie. Jedynie w 8 powiatach województwa podlaskiego realizowane są programy korekcyjno-edukacyjne.

Dlatego dobrą praktyką wydaje się być systematyczne powstawanie na terenie gmin i powiatów koalicji na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, a także zespołów interdyscyplinarnych pracujących wieloaspektowo z ofiarą i sprawcą przemocy.

Należy podkreślić ogromną rolę **organizacji pozarządowych** w działaniach zmierzających do zapobiegania przemocy w rodzinie i niwelowania jej negatywnych skutków. Podlaski Urząd Wojewódzki stale intensyfikuje współpracę w tym zakresie. Na terenie województwa funkcjonuje łącznie ok. 200 placówek wspierających ofiary i sprawców przemocy (ośrodki wsparcia, świetlice szkolne i socjoterapeutyczne, punkty konsultacyjno-informacyjne, kluby AA itp.), prowadzonych zarówno przez samorząd jak i organizacje pozarządowe.

Wykaz organizacji i instytucji funkcjonujących na terenie województwa podlaskiego wspierających ofiary i sprawców przemocy w rodzinie dostępny jest na stronie internetowej Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku, www.bialystok.uw.gov.pl